

Heemkundevereniging "Op die Dunghen"

Bezoekadres (op afspraak)

Litsersborg, Litsersstraat 2, 5275 BV Den Dungen

Postadres

Griensven 8, 5275 KE Den Dungen

E-mail

www.heemkundedendungen.nl

Website

www.heemkundedendungen.nl

Rekeningnummer

NL80RABO0112990908

opgericht 27 september 1967

JAARVERSLAG 2025

Bestuur

Het bestuur is in 2025 elf keer bijeengekomen in bestuursvergaderingen en één keer met de Algemene Ledenvergadering. Op deze laatste vergadering op 24 maart waren 47 leden aanwezig.

Samenstelling bestuur

De vacature van de secretaris is afgelopen jaar opgevuld door het aantreden van Wim Vervuurt.

Samenstelling bestuur	Per 1-1-2025	Per 31-12-2025
Voorzitter	Jaap Claerhoudt	Jaap Claerhoudt
Secretaris	Vacature	Wim Vervuurt
Penningmeester	Arno Pijnappels	Arno Pijnappels
Vicevoorzitter	Theodoor van den Heuvel	Theodoor van den Heuvel
Bestuurslid	Willem van der Pennen	Willem van der Pennen
Bestuurslid	Stan Rijken	Stan Rijken
Bestuurslid	Theo Verhagen	Theo Verhagen

Financieel

Tijdens de ALV van 24 maart 2025 werd door de kascommissie, bestaande uit Gerard Vugs en Ans Harmeling voorgesteld decharge te verlenen aan de penningmeester. De financiële situatie van de vereniging is gezond.

	Realisatie 2025	Begroot 2025
Baten	10.914,94	8.400,00
Lasten	10.830,79	7.935,00
Resultaat	84,15	465,00

Eigen vermogen	
Stand per 31-12-2024	9.193,99
Resultaat boekjaar	84,15
Stand per 31-12-2025	9.278,14

Met dank aan allen die op ons stemden via de Rabo Clubsupport kunnen we melden dat de opbrengst € 384,16 was.

Ledenadministratie

Hieronder het resultaat van de mutaties in het leden bestand in 2025.

	Nieuw	Opzegging	Aantal per 31/12
2019	7	22	321
2020	17	13	325
2021	10	6	329
2022	10	13	326
2023	8	24	310
2024	20	8	322
2025	20	14	328

Activiteiten

Het jaar 2025 was er een zonder grote of bijzondere activiteiten. Hieronder volgt een opsomming van de activiteiten:

- Op 20 januari is een filmavond georganiseerd waarop de film 'Kinderen in de oorlog' tweemaal is vertoond om iedereen die hem nog niet heeft kunnen zien in de gelegenheid te brengen om hem te zien. Verdeeld over de twee sessies waren er ca. 65 bezoekers.
- Op 3 februari verzorgde Jeff van Schijndel in de Litserborg een lezing over De onafwendbare val van 's-Hertogenbosch. Er was een grote opkomst (ca. 60 personen) waardoor de zaal erg vol zat.
- Na de ALV bij Boer Goossens op 24 maart gaf Peter Verhagen een presentatie over het Bossche Broek. Er waren 47 mensen aanwezig.
- Op 14 april is een filmavond in de Litserborg gehouden waarop twee films uit 2022 nogmaals zijn getoond. Dit waren de films 'Huisarts van toen ontmoet huisarts van nu' en 'Historische rondleiding door de kerk'. Met 58 bezoekers was er een mooie opkomst.
- Tijdens de braderie op 15 juni stonden we met onze publicaties in de kraam en het te raden voorwerp (hooiplukker).
- De Open monumentendag op 14 september had dit jaar het thema 'architectonisch erfgoed'. De OMD werd wederom georganiseerd in samenwerking met afdeling Erfgoed van de gemeente 's-Hertogenbosch en werd e.a. gecoördineerd en gefaciliteerd (promotie drukwerk, vlaggen, lunchpakketjes e.d.). Willem van der Pennen en Theo Verhagen waren de contactpersonen voor onze vereniging en hebben de contacten gelegd met deelnemende gastadressen. Onze vereniging heeft meegedaan met de volgende monumenten:
 - * Hooidonksestraat 3B hoekgevelboerderij (ca. 250 bezoekers);
 - * Arboretum Landgoed d'n Hooidonk (653 bezoekers);
 - * Fort Brederode, werkgroep Linie 1629 (ca. 150 bezoekers);
 - * Grinsel 71, met respect verbouwde woonboerderij (ca. 300 bezoekers);
 - * Bosscheweg 2, schilderijen en antieke meubels in Voormalig café De Jonge Boer (225 bezoekers);
 - * Bosscheweg 24, archeologische vondsten kasteel Stapelen
 - * Litserstraat 2, belevingstuin (50 bezoekers)
 - * Sint-Jacobus de Meerdere met muziekvoorstellingen, rondleiding en tentoonstelling (550 bezoekers)
- Op 13 oktober is een filmavond in de Litserborg georganiseerd waarop de films 'Huisarts van toen ontmoet huisarts van nu' en 'Kinderen in de oorlog' zijn vertoond. Hier kwamen 26 belangstellenden op af.
- Op zaterdag 18 oktober hebben wij met 17 leden een bezoek gebracht museumgemaal Caners in Gewande.
- Op 10 november verzorgde Nard Jansen in de Litserborg voor 40 belangstellenden een lezing over Bernard van Dam.

Zijdelings zijn wij betrokken geweest bij de benoeming van medebestuurder Willem van der Pennen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Redactie Griensvenneke

In de vijftigste jaargang van Het Griensvenneke zijn in vier uitgaven in totaal 16 artikelen verschenen, waarvan er 13 door de redacteuren werden geschreven of uitgewerkt. Bert van der Aa en Henk van Gestel lieten na hun overlijden aantekeningen of dossiers na, die door Harrie Maas, André Schoones en Jos van Thiel werden bewerkt. Wilma van Giersbergen, Floris van Alebeek en Francien van den Heuvel schreven elk ook een artikel. Erna Kouwenberg, Harrie Maas, Cor Schakenraad, André Schoones en Jos van Thiel vormden de redactie. Erna Kouwenberg nam in 2025 de coördinatie van de redactie op zich. Jos van Thiel verzorgde de opmaak, had contacten met de drukker, drukte het mededelingenblad af en verspreidde de kwartaalbladen over de bezorgers. De bezorging gebeurde door: Jos van Thiel, Gijs Sterks, Stan Rijken, Theodoor van den Heuvel, Theo Verhagen, Rien van de Bruggen, Grey van Osch, Jack Boonman en Wim Vervuurt. Kees van Oudheusden verzorgde de post en de bezorglijsten.

Bidprentjes

Het aantal prentjes op de site is inmiddels gestegen tot ruim 6200 stuks.

Dungenlogie

De werkgroep Dungenlogie verzorgt de gelijknamige cursussen van de heemkundevereniging.

In 2025 werden een drietal cursus rondes georganiseerd. In het voor- en najaar van 2025 twee reguliere rondes met respectievelijk 16 en 14 deelnemers. Op verzoek werd in het najaar 2025 een extra cursus ronde gehouden voor het Krabberdonks Kollege van Raadsleden, met 14 deelnemers.

De hoofdonderwerpen die in deze cursus worden behandeld zijn: Geologie en landschap / Ontstaan van Den Dungen en Maaskantje / Klooster op de Eikendonk / Archeologie / Linie 1629, beleg van 's-Hertogenbosch / Landelijke Bouwkunst en boerderijenbouw / Kerk Jacobus de Meerdere, het klooster / Ringdijk / Landschap, ruilverkaveling en agrarische bedrijvigheid / Huidig Den Dungen, monumenten e.d.

De cursus wordt afgesloten met een wandeltocht langs diverse interessante objecten in Den Dungen en Maaskantje.

De werkgroep bestaat uit de docenten en samenstellers Jaap Claerhoudt, Cor Schakenraad en Theo Verhagen. Wim Vervuurt doet de coördinatie en organisatie.

In 2026 worden er wederom een tweetal cursus rondes gehouden. De eerste ronde is onlangs afgerond; de tweede ronde zal plaatsvinden in het najaar van 2026. De eerste inschrijvingen zijn inmiddels ontvangen. Voor 2026 is het plan om een eerste opzet te maken voor een vervolgcursus op de huidige Dungenlogie cursus.

Historische toer

Vanuit Bint wordt er 1x per maand een historische toer georganiseerd. Doordat er niet iedere keer voldoende aanmeldingen zijn is de toer negen keer gereden. Jos van Thiel is chauffeur van de Bint-bus en maakt met een gids (een van de docenten van Dungenlogie) een ronde door en om Den Dungen. De deelnemers zijn keer op keer enthousiast.

Werkgroep fotobeheer

De leden van de werkgroep: Kees van Oudheusden, André Schoones, Paul van Leeuwen, Rien Meulenbroek, Grey van Osch, Arjan van Breugel.

De werkgroep kwam 2x per maand bij elkaar op woensdagmiddag, 1x tijdens de inloopmiddag op de 1e woensdag van de maand in de Litsersborg. Leden en niet-leden zijn dan van harte welkom om foto's aan te

leveren en/of bestaande foto's van informatie te voorzien. Daarnaast kwamen we 1x op de 3^e woensdag van de maand bij elkaar bij iemand thuis.

Naar aanleiding van een oproep heeft Arjan van Breugel zich gemeld als vrijwilliger, een welkome uitbreiding van de werkgroep met zijn snel verworven kennis van het programma Memorix Maior. Dit is een cloud-computerprogramma voor collectiebeheer van Erfgoed Brabant.

In de loop van 2025 zijn 4156 digitale foto's met straten, gebouwen en (huidige) huisnummers gekoppeld aan 1409 beschrijvingen. Aan één formulier kunnen meer foto's van hetzelfde gebouw gekoppeld zijn. Daarna is gestart met het beschrijven van de digitale foto's met personen erop. Daarbij is besloten om van elke foto aan een aparte beschrijving op te nemen. De 6500 foto's hebben een titel gekregen met minimaal één persoon.

We zijn nu bezig om bij elke foto alle namen van personen uit Den Dungen en Maaskantje die we kennen op te nemen. Dit is dus een omvangrijke klus en vraagt ook meer kennis van en over personen uit Den Dungen/Maaskantje, waarvoor we graag hulp van de Dungense bevolking krijgen.

Er zijn nog meer rubrieken te verwerken, zoals o.a. bedrijven, organisaties, verenigingen etc. In een later stadium kunnen deze foto's gekoppeld worden aan items zoals adressen/gebouwen/bidprentjes etc.

Werkgroep Archeologie

De werkgroep, bestaande uit Martijn van Meurs, Ans Harmeling, Sharon Groenendaal en Theo Verhagen is in 2025 negen keer bijeengekomen. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de archeologische vondsten van onze vereniging opnieuw geïnventariseerd, gefotografeerd en opgenomen in een Excel-tabel. Daarnaast is een inventarisatie gemaakt van de artikelen die over deze vondsten zijn geschreven. Ook deze artikelen zijn aan de tabel gekoppeld.

Verder is de werkgroep een onderzoek aan het voorbereiden naar de ligging van de linie 1629 ter plaatse van de Rijndonksestraat. Dit project loopt door in 2026.

Twee leden van de werkgroep hebben deelgenomen aan de najaars-studiedag van de stichting Noord-Brabants Archeologisch Genootschap. Ook zijn we aanwezig geweest bij een archeologisch onderzoek in de Venstraat in Sint-Michielsgestel. Hierbij zijn overduidelijke sporen gevonden van de ligging van de linie 1629 ten tijde van het beleg van 's-Hertogenbosch.

Werkgroep Linie 1629

De groep werkt aan een meerjarenprogramma voor de herdenking van het Beleg van Den Bosch – 1629. Hiervoor wordt gedacht aan activiteiten die voor meer bekendheid moeten zorgen van de gebeurtenis, bijna 400 jaar geleden, bij onze inwoners; specifiek in Den Dungen en breder in de ommelanden rond Den Bosch. Niet alleen is er aandacht voor de historische feiten maar ook voor de toestand waarin de bevolking leefde en leed.

Voor het programma wordt samengewerkt met de collega-HKV'n in de gemeente Sint-Michielsgestel, stichting De Groene Vesting, stichtingen welke actief zijn in Den Dungen en het gemeentebestuur.

Een van de activiteiten was de info-stand bij de Keerdijk tijdens Open Monumentendag in september.

Voor een theaterproductie is input geleverd voor de voorstelling De Koerier te houden in Den Dungen. Verder zijn in voorbereiding: een vertellingenreeks uit te brengen als podcast serie, medewerking aan fiets- en wandelroutes in het Linie-gebied, een verkenningstocht voor jeugd, veldonderzoek naar de ligging Linie, de plaatsing van silhouutte beelden als landmark in het buitengebied.

Van De Groene Vesting ontving onze vereniging twee levensgrote kaarten met frames over Linie 1629 voor gebruik bij lezingen en presentaties.

De werkgroep bestaat uit : Sabine Walstra, Grey Sieben, Ad Sleutjes, Christel Heijmans, Jaap Claerhoudt en Martijn van Meurs.

Samenwerking met Stichting Dungens Broek (website www.dungensbroek.nl)

Stichting Dungens Broek is een burgerinitiatief dat zich inzet voor het realiseren van uitvoeringsprojecten in het buitengebied van Den Dungen. Deze projecten hebben betrekking op o.a. het herstellen en in standhouden van cultuurhistorisch erfgoed, het versterken en realiseren van ecologische verbindingzones en het stimuleren van natuur inclusief grondgebruik.

Vanuit onze vereniging zijn navolgende personen actief binnen deze stichting; Paul Veelenturf, Wim van Acht, Jaap Claerhoudt en Theo Verhagen. Inmiddels zijn er een viertal projecten voorbereid waarvoor ook de financiering is verkregen. Het eerste project wat gerealiseerd is, is het uitgeven van een wandel-/fietsgids over de Ringdijk, genaamd "Den Dungen een dijk van een dorp". Naast een routebeschrijving, geeft het boekje veel historische informatie over ons dorp en de ringdijk. Van de 500 exemplaren zijn er in 2025 al omstreeks 200 verkocht.

Dungense documentaires

De werkgroep Dungense Documentaires houdt zich bezig met het opzetten en onderhouden van een videokanaal waarop films online te zien zijn over heemkundig interessante onderwerpen met relatie tot Den Dungen en Maaskantje.

In 2025 is dit kanaal van start gegaan en er is gekozen om gebruik te maken van het Vimeo portaal om de films online beschikbaar te stellen. Op dit moment zijn de volgende films beschikbaar:

- **Kinderen van de oorlog** gemaakt in 2024, waarin Gerrit en Mientje Goossens uit Den Dungen vertellen over hun oorlogstijd.
- **Gezondheidszorg in de vorige eeuw**: in deze film interviewt huisarts van nu Eric van Rijswijk de huisarts van toen Henk van Osch hoe het eraan toe ging in de vorige eeuw in Den Dungen en Maaskantje

Het is de bedoeling dat komend jaar meer films zullen worden toegevoegd.

Naast dit videokanaal organiseert de werkgroep ook regelmatig filmavonden in de Litserborg, waar de films op een groot scherm getoond worden.

De werkgroep bestaat uit de volgende leden: Wouter van Eldijk, Cor Schakenraad, Jaap Claerhoudt en Wim Vervuurt.

Communicatie

In 2025 hebben wij 3852 bezoekers op onze website gehad (22% meer dan 2024). Op de topdag (14 september) kwamen er 44 bezoekers op onze website. Dag 2 en 3 hebben respectievelijk 38 en 30 bezoekers. Van de bezoekers gebruikte 53% een mobiele telefoon of een tablet, waarmee deze middelen voor het eerst de meerderheid vormen boven de desktopcomputer. Van de bezoekers woont minimaal 51% in onze provincie, omdat niet van alle bezoekers de locatie (goed) wordt geregistreerd. Van de bezoekers kwam 9,8% via de Openarchieven.nl op onze site (was 8,8%). De sites van Brabantserfgoed.nl heeft de 2e plaats verstevigd tot 2,0% en stamboomvandersteen.nl heeft de 3e plek opgeëist met 1,1%. Naast de homepagina blijven de pagina's met de bidprentjes het beste bezocht.

In 2025 hebben we op Facebook 24 berichten geplaatst en 29 gedeeld. Alle berichten samen zijn waren goed voor een bereik van 14.219 Facebookaccounts waarvan 846 daadwerkelijke weergaven. Onze Facebookpagina is door 58 personen bezocht. Momenteel hebben wij 237 volgers, waarvan 77% afkomstig is uit Den Dungen en Sint-Michielsgestel. De overige aangrenzende plaatsten zijn samen goed voor ca. 16%. Van de volgers is 57,9% vrouw die vrijwel allemaal 35+ zijn. Naast de aankondigingen van onze activiteiten

zijn ook het bericht over de wandelgids Een dijk van een dorp zorgde voor de meeste weergaven en het lintje van Willem van der Pennen heeft de meeste likes gekregen.

Op Instagram hebben we zeven berichten geplaatst en hebben we momenteel 66 volgers. Dit heeft voor 248 weergaven gezorgd. Ons Instagram-profiel is door 43 personen bekeken.

Wij zijn niet meer actief op X (voorheen Twitter).

In weekblad De Brug zijn negen artikelen van ons geplaatst.

Maart 2026

SR e.a.